

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział 1	
Sankcje i ich rodzaje w prawie międzynarodowym publicznym	19
1.1. Pojęcie sankcji międzynarodowych	19
1.2. Sankcje międzynarodowe i środki odwetowe w pracach Komisji Prawa Międzynarodowego Organizacji Narodów Zjednoczonych	23
1.3. Legalność środków odwetowych a legalność sankcji w prawie międzynarodowym publicznym	31
1.4. Sankcje gospodarcze jako środki niewymagające użycia siły	35
1.5. Sankcje celowe jako nowy rodzaj sankcji w prawie międzynarodowym publicznym	39
1.6. Czynniki wpływające na skuteczność sankcji międzynarodowych	42
1.7. Wnioski	48
Rozdział 2	
Sankcje gospodarcze Organizacji Narodów Zjednoczonych	51
2.1. Uwagi wstępne	51
2.2. Stosowanie sankcji w świetle postanowień Karty Narodów Zjednoczonych	54
2.2.1. Postanowienia rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych	54
2.2.2. Charakter prawny decyzji RB ONZ	61
2.3. Praktyka stosowania sankcji przez Organizację Narodów Zjednoczonych	63
2.3.1. Uwagi wstępne	63
2.3.2. Przypadki, w których reżim sankcji został zakończony	65

2.3.2.1. Rodezja Południowa	65
2.3.2.2. Południowa Afryka	69
2.3.2.3. Była Jugosławia oraz Federalna Republika Jugosławii...	71
2.3.2.4. Kambodża	77
2.3.2.5. Libia	77
2.3.2.6. Haiti	81
2.3.2.7. Angola	84
2.3.2.8. Etiopia i Erytrea	86
2.3.3. Przypadki, w których reżim sankcji nie został zakończony	87
2.3.3.1. Irak	87
2.3.3.2. Liberia	92
2.3.3.3. Somalia	94
2.3.3.4. Rwanda	95
2.3.3.5. Sudan	96
2.3.3.6. Sierra Leone	97
2.3.3.7. Demokratyczna Republika Konga	99
2.3.3.8. Republika Wybrzeża Kości Słoniowej	100
2.3.3.9. Liban/Syria	102
2.3.3.10. Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	103
2.3.3.11. Iran	104
2.3.4. Sankcje stosowane w walce z terroryzmem	105
2.4. Reforma Organizacji Narodów Zjednoczonych a skuteczność stosowania sankcji	112
2.5. Wnioski	115
 Rozdział 3	
Sankcje gospodarcze Unii Europejskiej	119
3.1. Uwagi wstępne	119
3.2. Stosowanie sankcji gospodarczych przed wejściem w życie <i>Traktatu o Unii Europejskiej</i>	123
3.2.1. Wspólna Polityka Handlowa a wykonywanie sankcji gospodarczych	123
3.2.2. Rozwój Europejskiej Współpracy Politycznej a wykonywanie sankcji gospodarczych	126
3.3. Stosowanie sankcji po wejściu w życie <i>Traktatu o Unii Europejskiej</i>	129
3.3.1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa a wykonywanie sankcji gospodarczych	129
3.3.2. Stosowanie sankcji gospodarczych w świetle postanowień <i>Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską</i>	134
3.3.2.1. Art. 301 TWE jako zasadnicza podstawa prawna	134

3.3.2.1.1.	Kompetencje Wspólnoty Europejskiej/Unii Europejskiej oraz jej państw członkowskich w sferze stosowania sankcji gospodarczych ...	134
3.3.2.1.2.	Adresat sankcji gospodarczych	138
3.3.2.1.3.	Procedura przyjmowania sankcji gospodarczych na podstawie art. 301 TWE	140
3.3.2.1.4.	Postanowienia <i>Traktatu reformującego Unię Europejską</i>	145
3.3.2.2.	Art. 60 TWE jako podstawa prawna sankcji gospodarczych w dziedzinie przepływu kapitału i płatności	148
3.3.2.3.	Artykuły 296 i 297 TWE oraz krajowe środki prawne a sankcje gospodarcze	151
3.3.2.3.1.	Handel bronią w świetle postanowień art. 296 TWE	151
3.3.2.3.2.	Postanowienia art. 297 TWE w kontekście utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego	155
3.3.2.3.3.	Odpowiedzialność państw członkowskich za niewłaściwe stosowanie art. 296 i 297 TWE	159
3.3.2.4.	Artykuł 308 TWE jako podstawa prawna tzw. kompetencji uzupełniających Wspólnoty Europejskiej	160
3.4.	Sankcje w orzecznictwie sądów wspólnotowych	163
3.4.1.	Uwagi wstępne	163
3.4.2.	Związanie WE/UE rezolucjami RB ONZ	163
3.4.3.	Wewnątrzunijna kontrola legalności rozporządzeń sanacyjnych ...	168
3.4.4.	Prawa podstawowe jednostek objętych sankcjami UE	172
3.4.5.	Stosowanie sankcji a przestrzeganie zasady pomocniczości	180
3.5.	Kontrola państw członkowskich w zakresie wykonywania aktów prawnych Unii Europejskiej	181
3.6.	Praktyka stosowania sankcji gospodarczych w ramach Unii Europejskiej	184
3.6.1.	Uwagi wstępne	184
3.6.2.	Sankcje wykonawcze wobec rezolucji RB ONZ	185
3.6.3.	Sankcje autonomiczne	186
3.6.3.1.	Iran	186
3.6.3.2.	Były Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich	187
3.6.3.3.	Argentyna	186
3.6.3.4.	Nigeria	190
3.6.3.5.	Birma/Myanmar	191
3.6.3.6.	Indonezja	193

3.6.3.7. Republika Macedonii	193
3.6.3.8. Zimbabwe	193
3.6.3.9. Białoruś	194
3.6.3.10. Mołdawia	196
3.6.2.11. Uzbekistan	196
3.7. Wnioski	197
Rozdział 4	
Wykonywanie sankcji gospodarczych w polskim porządku prawnym	205
4.1. Uwagi wstępne	205
4.2. Podstawy prawne stosowania sankcji gospodarczych	208
4.2.1. Sytuacja przed przyjęciem Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.	208
4.2.2. Art. 92 Konstytucji RP z 1997 r. i jego wpływ na wykonywanie sankcji gospodarczych	209
4.2.3. Projekt ustawy o realizacji przez RP sankcji międzynarodowych .	211
4.2.4. Ustawy sektorowe a wykonywanie sankcji gospodarczych	214
4.2.4.1. Sankcje finansowe w postaci zakazu dysponowania fun- duszami oraz zasobami ekonomicznymi	214
4.2.4.2. Ograniczenia w obrocie dewizowym z zagranicą	216
4.2.4.3. Zakazy lub ograniczenia w obrocie towarami lub usłu- gami	216
4.2.4.4. Zakaz lub ograniczenie prowadzenia działalności gospo- darczej na terytorium RP	218
4.2.4.5. Zakazy lub ograniczenia w ruchu lotniczym, morskim, lądowym i śródlądowym	218
4.2.4.6. Zakazy lub ograniczenia w zakresie poczty i łączności ...	219
4.2.4.7. Ograniczenia wjazdu oraz tranzytu przez terytorium RP.	219
4.2.4.8. Naruszanie sankcji gospodarczych	220
4.3. Praktyka stosowania sankcji gospodarczych	221
4.3.1. Stosowanie sankcji przed przystąpieniem do Unii Europejskiej	221
4.3.2. Stosowanie sankcji po przystąpieniu do Unii Europejskiej	230
4.4. Wnioski	233
Zakończenie	237
Załącznik – Zestawienie praktyki wykonywania sankcji międzynarodowych w Organizacji Narodów Zjednoczonych, Wspólnocie Europejskiej/Unii Europej- skiej oraz w polskim porządku prawnym	247
Bibliografia	259